

Projekt pomocowy MNiSW-PW pt. „Polsko-ukraińska współpraca instytucji przedstawicielskich reprezentujących rektorów, na rzecz doskonalenia działania uczelni”

WSPÓŁPRACA KRASP Z KONFERENCJĄ REKTORÓW I UCZELNIAMI Z UKRAINY

prof. Jerzy Woźnicki
Lider Projektu

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Patronat

Partnerzy wspierający

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Partner główny

Informacja ogólna o współpracy 2014-2018

- ✓ 19.05.2014 – Umowa o partnerstwie między KRASP i Związkiem Rektorów Uczelni Ukrainy
- ✓ 14–15.12.2014 – Spotkanie trójstronne polsko–niemiecko–ukraińskie (KRASP, HRK i URHEIU) na UW
- ✓ 2014 – 2015 – Polsko–ukraiński projekt badawczy pn. Analiza współpracy uczelni polskich i ukraińskich na tle porównania systemów szkolnictwa wyższego
- ✓ 5–8.06.2015 – Wizyta delegacji KRASP i FRP na Ukrainie (Kijów, Dnipro). Seminarium rektorskie z udziałem Ambasadora RP.
- ✓ 22–23.09.2016 – Polsko–ukraińska konferencja pn. "Classic University in the Context of the Challenges of Epoch" w Kijowie (KNU im. T.Szewczenki). Spotkanie z Minister Edukacji i Nauki Ukrainy p. L.Hrynewicz
- ✓ 2016 – 2018 – Badanie ankietowe „Governance w szkolnictwie wyższym” w Polsce i na Ukrainie
- ✓ 14.11.2017 – Umowa Trójstronna o partnerstwie i współpracy KRASP – URHEIU – FRP wraz z Anekssem 1
- ✓ 21–24.06.2018 – seminarium rektorów w Łucku
- ✓ Sierpień 2018 – uruchomienie Projektu MNiSW–PW
- ✓ 2014–2018 – wizyty wzajemne – 3 wizyty delegacji URHEIU do Polski (2014, 2017) i 3 wizyty delegacji KRASP na Ukrainie (2015, 2016, 2018)

Projekt MNiSW-PW

Polsko-ukraińska współpraca instytucji przedstawicielskich reprezentujących rektorów, na rzecz doskonalenia działania uczelni

- Wnioskodawca - Politechnika Warszawska
- Lider projektu - prof. Jerzy Woźnicki
- Finansowanie Projektu – MNiSW
- Partnerzy Projektu: Polska – KRASP, FRP, Ukraina – ZRUU
- Patronat – Ministerstwo Edukacji i Nauki Ukrainy
- Dodatkowe instytucje współpracujące przy realizacji projektu: 25 uczelni polskich i ukraińskich
- Okres realizacji – od sierpnia 2018 – etapy roczne
- Cel główny - realizacja współdziałania rektorów polskich i ukraińskich w sferze governance in HEIs, w zakresie doskonalenia zarządzania uczelniami z poszanowaniem wartości wspólnoty akademickiej, w poszukiwaniu pożądanej równowagi między samorządnością i rządnością uczelni, z odwołaniem się do doświadczeń własnych obu krajów i rozwiązań międzynarodowych, a także dedykowanych badań prowadzonych z poszanowaniem wymogów metodologicznych nauk społecznych.
- Intencja projektu
  - Konkretyzacja założeń umów w formie wspólnych działań, prowadzących do osiągnięcia konkretnych rezultatów doskonalących funkcjonowanie uczelni
  - Realizacja wspólnych polsko-ukraińskich przedsięwzięć rozwojowych w dziedzinie szkolnictwa wyższego na wszystkich trzech poziomach – na poziomie międzyuczelnianym, na poziomie organizacji przedstawicielskich, zrzeszających uczelnie reprezentowane przez rektorów w obu krajach, oraz na poziomie międzyrządowym.

Wykaz najważniejszych działań merytorycznych realizowanych w 2019 r.

- **Analizy i badania dotyczące rozwiązań ustrojowych i modeli zarządzania w szkolnictwie wyższym**
  - Finansowanie uczelni: nowe regulacje i mechanizmy, na Ukrainie i w Polsce – luty-marzec 2019 (wywiady pogłębione)
  - Rankingi w strategiach rozwoju uczelni – lipiec-wrzesień 2019 (ankieta)
  - Prace Zespołu Specjalistów ds. Badań Systemowych w Szkolnictwie Wyższym w Polsce i na Ukrainie
- **Posiedzenia Zespołu ekspertów nt. strategicznych problemów w sferze governance**
- **Wizyty KRASP na Ukrainie i ZRUU w Polsce**
  - Poznań 1-4.04.2019
  - Kijów 16-18.10.2019
- **Spotkanie delegacji KRASP z nową p. Minister Edukacji i Nauki Ukrainy w dn. 17.10.2019**
- **Polsko-ukraińskie seminaria rektorów wraz z debatą rektorską**
  - Stanowisko wspólne nr 1 wraz z załącznikami (nt. finansowania)
  - Stanowisko wspólne nr 2 wraz z załącznikami (nt. rankingów)
- **Działania promocyjne dot. współpracy polsko-ukraińskiej na poziomie konferencji rektorów**
  - Wystąpienia i udział w debatach panelowych na Forum Europa-Ukrainy
  - Udział w Szczycie Dyplomacji Samorządowej i Ekonomicznej „Rozwój regionalny poprzez współpracę międzynarodową” w dniach 9-10 września 2019 r. w Warszawie (#RegioSummit)
  - Udział w forach EUA
- **Opracowanie dokumentacji sprawozdawczej, w tym raportów pełnych z badań**

Wspólne stanowisko delegacji Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i delegacji Związku Rektorów Uczelni Ukrainy, przyjęte w wyniku polsko-ukraińskiej debaty rektorów w dniu 2 kwietnia 2019 roku w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Rekomendacje adresowane wspólnie do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Polsce i Ministra Edukacji i Nauki Ukrainy oraz rektorów uczelni członkowskich KRASP i ZRUU

1. Wzrost nakładów finansowych na szkolnictwo wyższe
2. Stabilność finansowania oraz przewidywalność perspektywy finansowej.
3. Algorytm jako podstawa, ale także inne źródła [finansowania uczelni]
4. Zapewnianie transparentności działania uczelni
5. Finansowanie kosztów stałych [z dedykowanych funduszy]

Wspólne stanowisko delegacji Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i delegacji Związku Rektorów Uczelni Ukrainy, przyjęte w wyniku polsko-ukraińskiej debaty rektorów w dniu 2 kwietnia 2019 roku w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Rekomendacje adresowane do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP oraz rektorów polskich uczelni

1. Jedna subwencja łącząca środki na kształcenie i badania naukowe
2. Zróżnicowanie wskaźnika SSR
3. Mieszany model dysponowania w uczelni środkami finansowymi
4. Potrzeba elastyczności w wyborze modelu zarządzania finansowego w zależności od wielkości uczelni
5. Restrukturyzacja uczelni [optymalizacja struktur]

Wspólne stanowisko delegacji Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i delegacji Związku Rektorów Uczelni Ukrainy, przyjęte w wyniku polsko-ukraińskiej debaty rektorów w dniu 2 kwietnia 2019 roku w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Rekomendacje adresowane do Ministra Edukacji i Nauki Ukrainy oraz rektorów uczelni ukraińskich

1. Finansowanie z budżetu państwa
2. Model mieszany [finansowania uczelni]
3. Prawo i autonomia [jako zasady fundamentalne]
4. Uwaga wobec uczelni przeniesionych
5. Optymalizacja liczby uczelni i walka z nieuczciwą konkurencją
6. Swoboda wyboru modelu zarządzania finansowego.
7. Szeroki fundraising.
8. Polityka kadrowa i infrastruktura
9. Efektywność ekonomiczna i oszczędność energii
10. Wymiana doświadczeń i pozytywny wizerunek

WSPÓLNE STANOWISKO NR 2

delegacji Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i delegacji Związku Rektorów Uczelni Ukrainy, przyjęte w wyniku polsko-ukraińskiej debaty rektorów w dniu 16 października 2019 roku w Kijowskim Narodowym Uniwersytecie imienia Tarasa Szewczenki

Preambuła

Rektorzy uczelni akademickich biorący udział w Projekcie „Polsko-Ukraińska współpraca instytucji przedstawicielskich reprezentujących rektorów, na rzecz doskonalenia działania uczelni” z udziałem ekspertów obu stron, w toku dyskusji nad rolą jaką odgrywają obecnie rankingi uczelni **uznali tę tematykę, wspólnie i w sposób nie budzący wątpliwości, za bardzo ważną, wręcz decydującą o postrzeganiu pojedynczych uczelni i całego środowiska akademickiego danego kraju przez polityków, otoczenie społeczno-gospodarcze i całe społeczeństwo.** Dotyczy to zwłaszcza głównych rankingów, krajowych i międzynarodowych. Szczególną rolę rankingi te odgrywają w procesie podejmowania decyzji przez kandydatów na studia maturzystów przy wyborze uczelni – z danego kraju, a także z innych krajów.

WSPÓLNE STANOWISKO NR 2

Preambuła

Oba kraje są na różnych etapach prac w zakresie tworzenia rankingów o charakterze krajowym, a także udziału uczelni w rankingach międzynarodowych. Jednak wnioski wynikające z badań przeprowadzonych w ramach Projektu, jak również doświadczenia pojedynczych uczelni (nie tylko biorących udział w projekcie realizowanym pod patronami krajowych konferencji rektorów), okazały się w wielu punktach zbieżne, a czasem wręcz identyczne.

Po wysłuchaniu opinii ekspertów z Polski i Ukrainy, a także stanowiska twórców rankingów krajowych i międzynarodowych, **zostały sformułowane wnioski zalecające m.in. zdecydowane zwiększenie udziału uczelni obu krajów w różnego rodzaju rankingach, ale także zainteresowanie się procesem ich tworzenia – zwłaszcza jeśli chodzi o zakres i sposób stosowania kryteriów. Przyjęte dla każdego z naszych krajów osobno...**

WSPÓLNE STANOWISKO NR 2

delegacji Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i delegacji Związku Rektorów Uczelni Ukrainy, przyjęte w wyniku polsko-ukraińskiej debaty rektorów w dniu 16 października 2019 roku w Kijowskim Narodowym Uniwersytecie imienia Tarasa Szewczenki

Rekomendacje do strony polskiej

R1P. Wśród rekomendacji kierowanych do twórców rankingów można wskazać **ustabilizowanie** (w skali wieloletniej) **kryteriów branych pod uwagę przy sporządzaniu rankingów** oraz wyraźne **wskazywanie założeń metodologicznych** tworzenia danego rankingu.

R2P. **Pożądane jest tworzenie rankingów nie tylko całych uczelni, ale także dyscyplin naukowych, rankingów kierunków studiów**, albowiem tak uszczegółowione rankingi pozwalają uczelniom zidentyfikować swoje mocne i słabe strony, a przecież to właśnie taka powinna być zwrotna funkcja rankingu w stosunku do uczelni.

WSPÓLNE STANOWISKO NR 2

Rekomendacje do strony polskiej

R3P. W zakresie rekomendacji kierowanych do władz uczelni należy podkreślić **konieczność zabiegania o wysokie miejsca w rankingach nie tylko lokalnych/krajowych, ale też globalnych**. W tym zakresie niezbędne jest dokładniejsze rozpoznanie przez przedstawicieli uczelni kryteriów ich tworzenia. Niezbędna jest szczegółowa analiza wyników rankingów, aby świadomie można było wykorzystać pozyskane informacje do opracowywania strategii rozwoju uczelni.

R4P. **Wyniki rankingów powinny być wykorzystywane do opracowywania strategii jako planu rozwojowego uczelni. Rankingi powinny być postrzegane są jako cenne narzędzie służące do opracowywania i modyfikowania strategii.** Rankingi zasadnie uważane są za narzędzie umożliwiające porównywanie uczelni ze względu na różne kryteria.

R5P. **Strategia uczelni za główne cele powinna stawiać zrównoważony rozwój uczelni:** w zakresie kształcenia studentów i doktorantów, badań naukowych i współpracy z otoczeniem, rozwój kadry naukowej oraz wzrost umiędzynarodowienia.

R6P. **Minister powinien w trybie konkursowym przyznawać środki finansowe na wsparcie wdrażania ambitnych, wysoko ocenionych strategii rozwoju uczelni.**

WSPÓLNE STANOWISKO NR 2

Rekomendacje do strony ukraińskiej

R1U. W celu stworzenia obiektywnych rankingów należy wziąć pod uwagę następujące wskaźniki:

liczba publikacji, patentów, grantów i innych osiągnięć, przypadająca na jednego pracownika naukowo-dydaktycznego; wyniki państwowej i międzynarodowej akredytacji; liczba najczęściej cytowanych badaczy wśród wykładowców na podstawie baz danych (Wskaźnik Hirscha); ocena pracodawców - ustalona na podstawie badania reprezentatywnej grupy pracodawców oraz fundusze, pozyskane drogą grantów (UE, państwowe); liczba artykułów opublikowanych przez wykładowców uniwersytetu w poprzednim roku zindeksowana w bazach międzynarodowych, w tym z nauk przyrodniczych i społecznych (Science Citation Index - Expanded and Social Sciences Citation Index, Scopus).

R2U. Istnieje potrzeba kształtowania rankingów o charakterze specjalistycznym, oddzielnie oceniające wskaźniki działania uczelni: działalność naukowa, kierunki studiów lub dziedziny. Takie rankingi będą miały charakter informacyjny i pozwolą zminimalizować niejednorodność uczelni w rankingach, a grupowanie ich w określonych obszarach zapewni ich obiektywną ocenę dokładnie w ramach określonych specjalności / kierunków.

WSPÓLNE STANOWISKO NR 2

Rekomendacje do strony ukraińskiej

R3U. Proces udziału uczelni ukraińskich w rankingach międzynarodowych wiąże się z pewnymi subiektywnymi i obiektywnymi czynnikami, w tym z organizacją systemu edukacji i nauki oraz jej finansowaniem. Wyniki uczelni ukraińskich w rankingach są oczywiste, biorąc pod uwagę warunki i zasoby, jakie posiadają ukraińskie instytucje szkolnictwa wyższego. Powinno to raczej być bodźcem dla władz publicznych do zwiększenia inwestycji w krajowy system szkolnictwa wyższego i nauki, aby wesprzeć rozwój uniwersytetów i zbudować potencjał dla konkurencji w przestrzeni edukacyjnej i naukowej.

R4U. Należy rozwijać rankingi krajowe jako narzędzie benchmarkingu przez uczelnie, organy państwa i środowisko ekspertów. **Wyniki rankingów wszystkich uczelni powinny być wykorzystywane w celu ustalenia priorytetowego finansowania z budżetu państwa oraz dla motywowania uczelni do poprawy swojej pozycji w rankingach światowych.**

R5U. Działalność każdej uczelni powinna opierać się na opracowanej strategii na rzecz jej rozwoju, która powinna stać się obowiązkową zasadą i wymogiem ustawowym w odniesieniu do wszystkich uczelni. [...]

R6U. Minister powinien w trybie konkursowym przyznawać środki finansowe na wsparcie wdrażania ambitnych, wysoko ocenionych strategii rozwoju uczelni.

Wybrane dalsze działania w 2020

- **Seminarium rektorskie i debata** poświęcone statutom, organom i kwestiom zarządzania – Łódź, marzec/kwiecień 2020
- **Analiza ekspercka** nt. organów i statutów w Polsce i na Ukrainie, z ich zestawieniem porównawczym, jako podstawa debaty rektorów
- **Seminaria eksperckie** dla ministerstwa i Związku rektorów, z zaproszeniem ekspertów polskich
- **Zorganizowanie Szkoły Rektorów** adresowanej do rektorów ukraińskich (z wykorzystaniem doświadczeń FRP w zakresie organizacji szkół zarządzania strategicznego dla rektorów i prorektorów oraz dla kanclerzy i kwestorów)
- **Zorganizowanie posiedzeń Zespołu ekspertów**
- **Udział podsumowywany raportami własnymi w konferencjach krajowych i międzynarodowych**, na których zostaną zaprezentowane wyniki badań zrealizowanych w ramach Projektu w 2019 i 2020 r. oraz inne aspekty Projektu (XII Forum Europa –Ukraina, Open Eyes Economy Summit, EUA Funding Forum i in.)

Wydział Administracji
i Nauk Społecznych

Politechnika
Warszawska

Projekt pomocowy MNiSW-PW pt. „Polsko-ukraińska współpraca instytucji przedstawicielskich reprezentujących rektorów, na rzecz doskonalenia działania uczelni”

Dziękuję za uwagę!

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Patronat

Partnerzy wspierający

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Partner główny